

Komisja zwraca się o informacje zwrotne na temat projektu wytycznych antymonopolowych w sprawie nadużyć wykluczających

Komisja Europejska rozpoczęła dziś [konsultacje publiczne](#), zapraszając wszystkie zainteresowane strony do zgłaszania uwag na temat projektu wytycznych w sprawie wykluczających nadużyć pozycji dominującej.

[Art. 102](#) Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej („TFUE”) zakazuje przedsiębiorstwom dominującym nadużywania ich pozycji, w tym zachowań, które wykluczają konkurentów z rynku. Przykłady takich wykluczających nadużyć pozycji dominującej obejmują stosowanie cen drapieżnych, zawężenie marży, systemy wyłączności i odmowy dostaw.

Egzekwowanie art. 102 TFUE ma kluczowe znaczenie, by zapewnić skuteczne funkcjonowanie konkurencji, aby wszystkie firmy miały zapewnione uczciwe warunki wzajemnego konkurowania, a konsumenci mogli czerpać korzyści z konkurencyjnych rynków. Komisja zdobyła **szerokie doświadczenie** w egzekwowaniu art. 102 TFUE, w szczególności w odniesieniu do nadużyć wykluczających. Jednocześnie art. 102 TFUE jest jedyną dziedziną europejskiego prawa konkurencji, której stosowania obecnie nie wyjaśniają żadne wytyczne.

Opublikowany dziś projekt wytycznych ma na celu odzwierciedlenie interpretacji przez Komisję **orzecznictwa sądów UE** dotyczącego nadużyć wykluczających oraz praktyki Komisji. Przyczyni się to do **zwiększenia pewności prawa** z korzyścią dla konsumentów i przedsiębiorstw, a także sądów i krajowych organów ochrony konkurencji.

W szczególności projekt zawiera wytyczne w sprawie różnych kluczowych kwestii dotyczących nadużyć wykluczających ze strony przedsiębiorstw dominujących, w tym:

- **celu egzekwowania prawa konkurencji** oraz pojęcia dobrobytu konsumentów w prawie UE, w tym w odniesieniu do nadużyć wykluczających,
- głównych zasad mających zastosowanie do oceny **indywidualnej i zbiorowej pozycji dominującej**,
- zastosowania **ogólnych zasad** w celu ustalenia, czy zachowanie przedsiębiorstwa dominującego może stanowić nadużycie, a w szczególności w odniesieniu do pojęć „**konkurencji pozacenowej**” i „**skutków w postaci wykluczenia**”,
- **dowodów niezbędnych** do wykazania, że dane zachowanie może wywołać skutki w postaci wykluczenia. W szczególności w projekcie wytycznych określono: (i) kategorie zachowań, w przypadku których **konieczne jest wykazanie** zdolności do wywołania skutków w postaci wykluczenia; (ii) kategorie zachowań, które **mogą w dużym stopniu** prowadzić do skutków w postaci wykluczenia oraz (iii) **bezpodstawne ograniczenia**, które ze względu na swój charakter prowadzą do skutków w postaci wykluczenia;
- **materialnej normy prawnej** mającej na celu ustalenie, czy dane zachowanie może wywołać skutki w postaci wykluczenia,
- ram analitycznych mających zastosowanie do **określonych rodzajów zachowań** przedsiębiorstw dominujących. W projekcie wprowadzono rozróżnienie między: (i) **zachowaniem podlegającym szczególnym kryteriom prawnym** określonym w orzecznictwie UE (tj. systemy wyłączności, sprzedaż wiązana i łączona, odmowa dostawy, praktyki stosowania cen drapieżnych i zawężanie marży) oraz (ii) **zachowaniem niepodlegającym takim kryteriom** (tj. rabaty warunkowe, rabaty wieloproduktowe, faworyzowanie własnych produktów lub usług i ograniczenia dostępu);
- ogólnych zasad mających zastosowanie do **oceny obiektywnych uzasadnień**, na które może powoływać się przedsiębiorstwo dominujące.

Dalsze działania

Wszystkie zainteresowane strony mogą przedstawić swoje uwagi do projektu wytycznych do 31 października 2024 r. Więcej informacji, w tym informacje na temat sposobu przesłania opinii, można znaleźć [tutaj](#).

Komisja planuje obecnie sfinalizowanie projektu wytycznych w sprawie nadużyć wykluczających na podstawie uwag otrzymanych w ramach konsultacji publicznych na 2025 r.

Podstawowe informacje

[Art. 102](#) TFUE, który może być również stosowany przez krajowe organy ochrony konkurencji i sądy, zakazuje nadużywania pozycji dominującej w zakresie, w jakim może ono wpływać na wymianę handlową w UE oraz uniemożliwiać lub ograniczać konkurencję. Stosowanie tego przepisu jest regulowane [rozporządzeniem nr 1/2003](#).

W wytycznych z 2008 r. Komisja określiła swoje priorytety w zakresie egzekwowania przepisów w odniesieniu do wykluczających nadużyć pozycji dominującej. Opublikowane w 2008 r. wytyczne przyczyniły się do promowania podejścia skoncentrowanego na potencjalnych skutkach domniemanych nadużyć, za sprawą analizy dynamiki rynku (tzw. podejście oparte na ocenie skutków). Od czasu przyjęcia wytycznych w 2008 r. Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej wydał 34 orzeczenia w sprawie nadużyć wykluczających. To bogate orzecznictwo potwierdza oparte na ocenie skutków podejście Komisji do art. 102 TFUE i w znacznym stopniu doprecyzowuje zakres przepisów.

W marcu 2023 r. Komisja opublikowała [zaproszenie do zgłaszania uwag](#) na temat przyjęcia wytycznych w sprawie wykluczających nadużyć pozycji dominującej. Zainteresowane strony zasadniczo z zadowoleniem przyjęły tę inicjatywę i wezwały do zapewnienia jasności i pewności prawa w stosowaniu art. 102 TFUE do działań wykluczających.

Jednocześnie z zaproszeniem do zgłaszania uwag Komisja opublikowała [komunikat](#) (wraz z [załącznikiem](#)) zmieniający wytyczne z 2008 r. w sprawie priorytetów w zakresie egzekwowania przepisów dotyczących nadużyć wykluczających. Po przyjęciu wytycznych Komisja wycofa wytyczne z 2008 r. zmienione komunikatem z marca 2023 r.

W marcu 2023 r. Dyrekcja Generalna ds. Konkurencji opublikowała też dokument orientacyjny zatytułowany „[Dynamiczne i użyteczne podejście do art. 102 TFUE, oparte na ocenie skutków](#)”. Wyjaśniono w nim bardziej szczegółowo przyczyny uruchomienia inicjatywy dotyczącej wytycznych, a także przewidziane w komunikacie zmiany wytycznych z 2008 r.

Więcej informacji na temat tej inicjatywy można znaleźć na specjalnej [stronie internetowej](#) DG ds. Konkurencji. Strona ta zawiera link do projektu wytycznych oraz instrukcje dotyczące sposobu zgłaszania uwag.